

Egyre kérem Elnök Urat. Akármennyire úgy érezné is, hogy tévesen ítélem meg a politikai helyzetet, egy percig se kételkedjék bennem. Ön huszonöt év óta az első ember, akihez csatlakoztam. Ezen én már nemigen fogok változtatni.²

Mély tisztelettel és hű barátsággal

OSZK K 212. f. (Polányi-gyűjtemény) 310. egység (fogalmazvány)

¹ Helyesen: jobb.

² Polányi január 23-án rövid levélben bejelentette Károlynak mint a Magyar Tanács elnökének, hogy elvállalta egy tanulmány írását Ripka csehszlovák miniszter részére Közép-Kelet-Európa regionális problémáiról.

7. DUCZYNSKA ILONA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(London, 1945. január 21.)

Mélyen tisztelt Elnök Úr!

Szomorúan vettem a levelét. Ha határtalan őszinteséggel – amit, úgy gondoltam, egy rendkívüli helyzet megkívánt – csak keserűséget és bántódást okoztam Önnek, akkor jobb lett volna, ha hallgatok. Ezt, úgy éreztem, nem tehetem ama bizalom elárulása nélkül, amelyet Elnök Úr ismételt kritikus helyzetekben tanúsított irányomban. Egy pillanatig sem habozok mondani, hogy levelem minden olyan sorát és kitételét visszavonom, amellyel Elnök Úr úgy érzi, hogy személyében bántottam meg. Kellermann politikai integritását soha kétségbe nem vontam, és mindig igazat adtam neki abban, amit nekünk ismételt mondot, hogy közel van az időpont, amikor már nem azonosíthatja magát többé az Elnök Úr politikájával, mert ő attól balra kell hogy eltérjen. Ami Elnök Úr levelének tárgyi vonatkozásait illeti, mindenben hozzájárulok ahhoz, amit férjem távollétében jan. 20-iki levelében már a saját levelében¹ megírt.

Elnök Úr levelébe egy félreértés csúszott be az „összvélemény” kitétel körül. Az utolsó választmányi ülésen kialakult összvéleményt az Elnök Úr maga nagyjából úgy fogalmazta meg, hogy „a választmányban különböző nézetek hangozván el, az elnök a tanáccsal kapcsolatban keressen modus vivendit az ügyek továbbvitelére”. Én Elnök Úr ezen kijelentésére céloztam levelemben, amely éppen ezért *nem* többségi, hanem összvéleményt említ.

Nagy sajnálatomra Elnök Úrnak azon felszólítását, hogy delegátusi jogcímről lemondjak, részemről „személyes ügynek” nem tekinthetem, annak eleget nem tehetek, és kénytelen vagyok státusomhoz ragaszkodni mindaddig, amíg abban szervezeti úton változás nem történt. Az alkotmányos eljárás megkívánja, hogy a Tanácsból való visszavonásom kérdése a mozgalom választmánya elé kerüljön, amelynek a képviselőjében a Tanácsban helyet foglalok. Ez nemcsak a demokráciának, hanem a jogszerűségnek is követelménye.

Ami pedig az irodalomtörténeti példákat illeti, sajnos a legjobb költők a leggyatrább politikusok voltak – Petőfitől Tollerig.

Végül is kérem Elnök Urat, hogy az őszinte meggyőződésből fakadt politikai eljárásomat tekintse igazoltnak, akkor is ha rosszul választottam meg a szavaimat, amiért tiszta szívből kérem az elnézését.

OSZK K 212. f. (Polányi-gyűjtemény) 310. egység (másodpéldány)

¹ Helyesen: nevében.